Stichting Den Haag & Midden Europa

JAARVERSLAG 2011

Den Haag, maart 2012

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING *3*

1. KADER *4*

1.1 Visie en doel 4

1.2 Doelgroep 5

1.3 Bestuur 5

1.4 Personeel 6

1.5 Vrijwilligers 6

1.6 Kantoor 6

1.7 Samenvatting van de financiële afrekening 2011 6

2. COMMUNICEREN *7*

2.1 Communicatie in de herkomstlanden 7

2.2 Communicatie in Den Haag 8

3. INFORMEREN *9*

3.1 Passief informeren 9

3.2 Actief informeren 10

4. ADVISEREN *11*

4.1 Spreekuren 11

4.2 Ambulante advisering 12

5. INTEGREREN *14*

5.1 Integratie activiteiten 14

5.2 Faciliteren van integratie 15

6. STEDELIJKE COÖRDINATIE *16*

INLEIDING

In 2011 zijn Midden-Europeanen voor het eerst werkelijk prominent op de Nederlandse politieke agenda verschenen. In het begin van 2011 mochten we, samen met de gemeente Den Haag, minister Donner voor een werkbezoek verwelkomen. Hij sprak daarbij uitgebreid met onze clienten bij het Leger des Heils. Een hoge delegatie van de Poolse premier liet zich eveneens uitgebreid door ons informeren over de problemen van Poolse arbeidsmigranten. Wethouder Norder, in aanwezigheid van minister Kamp, opende in april het informatie loket 24 in het Atrium. Minister Kamp had kort daarvoor zijn beleidsbrief Midden-Europeanen aan de pers gepresenteerd. Ook werden in 2011 indringende gesprekken gevoerd met de Tweede Kamercommissie 'Lessen uit recente arbeidsmigratie'; deze (tijdelijke) commissie bood eind 2011 haar uitgebreide advies aan de Tweede Kamer aan. Door al deze aandacht is er een duidelijke kentering gekomen in het beeld van Midden-Europeanen en hun positie in Nederland. Oude (onterechte) stereotype beelden verdwijnen langzaam en aandacht voor de arbeidsmigranten als mens komt in beeld.

We zien al deze aandacht als positief. Eindelijk ziet men de problemen waarmee Europese arbeidsmigranten kampen en krijgt arbeidsmigratie binnen de Europese Unie uiteindelijk een prominente plek op de Nederlandse en zelfs op de Europese politieke agenda. Wetgeving wordt aangepast en de handhaving van regelgeving krijgt steeds meer aandacht. Maar al deze aandacht heeft ook een substantiële polarisatie teweeg gebracht. Een polarisatie die nu veel meer dan eerder de kern raakt. Minister Kamp wil migranten zonder werk of die kleine vergrijpen plegen, het land uit zetten. De regeringen van de Midden-Europese landen verzetten zich tegen deze maatregel; zij eisen van de Nederlandse regering dat malafide uitzendbureaus worden aangepakt. Overlast krijgt stevige aandacht; maar de ene keer wordt het gedrag van arbeidsmigranten als oorzaak gezien, de andere keer de wijdverbreide huisjesmelkerij. In die gepolariseerde discussie lijken de oplossingen soms ver weg. Toch zijn mogelijke oplossingen ons inziens juist dichterbij gekomen. Steeds meer mensen op verschillende niveaus zetten zich actief in om de situatie van Europese arbeidsmigranten te verbeteren.

Een andere ontwikkeling die dit jaar prominent aam de orde kwam, is het langzaam verbreden van de doelgroep. Door de economische crisis in Europa zien we dat niet alleen Midden-Europeanen zich bij ons melden maar ook steeds meer Zuid-Europeanen. Hoewel de Midden-Europeanen een dominante groep zijn, zien we in de maatschappelijke opvang ook de eerste Grieken, Spanjaarden en Portugezen verschijnen. Het gaat hier namelijk om migranten uit de Europese Unie die dezelfde rechten en plichten kennen als de Midden-Europese migranten waar wij ons voor inzetten. In voorkomende gevallen hebben we ook hen steun geboden.

Als stichting Den Haag en Midden-Europa zetten we ons zeer actief in voor de Midden-Europese arbeidsmigranten. Dat hebben wij in 2011 op vele manieren gedaan en met een goed resultaat. We hebben in totaal meer dan 10.000 mensen bereikt en 3.000 geïnformeerd. We hebben 326 mensen de gelegenheid geboden deel te nemen aan Nederlands taalonderwijs. Via spreekuren, informatietelefoon en ambulante advisering hebben we meer dan 750 mensen gesproken en ondersteund. Met onze hulp zijn 8 mensen op vrijwillige basis naar hun eigen land gerepatrieerd; ook hebben we 51 mensen aan nieuw werk geholpen en op die manier uit de maatschappelijke opvang weten te krijgen. Uitgangspunt bij onze activiteiten is dat arbeidsmigranten een waardevolle en belangrijke bijdrage leveren aan onze maatschappij en dat een harmonieuze en volwaardige integratie van groot belang is voor Den Haag als grootstedelijke samenleving.

ErnstJan Stroes, voorzitter

1. KADER

Eind 2010 kwam de gemeente Den Haag met een verdere verdieping en uitbreiding van het beleid op het gebied van Midden- en OostEuropeanen. Dit nieuwe beleid werd uiteengezet in de Raadsmededeling ´Ontwikkelingen en stand van zaken aanpak arbeidsmigranten uit Midden- en Oost-Europa 2010´. Op 9 december 2010 is de Raadsmededeling besproken in de raadscommissie Ruimte. Duidelijker dan in eerdere beleidsstukken is hierin het beleid uiteengezet ten aanzien van arbeidsmigranten uit de Midden- en Oost-Europese landen. De Raadsmededeling bestaat uit de volgende 8 onderdelen:

1. Advies- en informatiepunt
2. Taal en Inburgering
3. Jeugd
4. Extra huisvesting en handhaving huisvesting
5. Maatschappelijke opvang
6. Overlast
7. Lobby naar het rijk
8. Coördinatie

De stichting Den Haag & Midden-Europa heeft zich in eerste instantie vooral gericht op de onderdelen: Advies- en informatiepunt en Taal en Inburgering. Via de gelieerde stichting Fonds voor Polen en het spreekuur bij het Leger des Heils en later ook bij het passantenverblijf van de Kessler Stichting werd een belangrijke bijdrage geleverd aan het onderdeel Maatschappelijke opvang. Toen in 2011 bleek dat ´The Mall´ niet in staat was een functionerend spreekuur op te zetten bij de Johan de Witt Scholengroep, locatie Hooftskade, is de stichting zelf aan de slag gegaan met het thema Jeugd.

In 2011 hebben we actief deel genomen aan de ontwikkeling van een landelijk netwerk van advies- en informatiepunten in Nederland. Met als doel informatie, kennis en ervaring uit te wisselen met andere organisaties die zich bezighouden met arbeidsmigranten om zo te komen tot een landelijk hoogwaardige ondersteuning van arbeidsmigranten. Hierbij moeten we echter wel aangeven dat we tot op heden niet echt tevreden zijn over de resultaten. Hoewel het opbouwen van gezamenlijkheid binnen de diverse groepen MOE-landers redelijk lijkt te lukken, is er nog geen sprake van een overkoepelende inspanning voor alle MOE-landers samen.

Ook op het gebied van lobby naar het rijk hebben we onze bijdrage(n) geleverd. In de nazomer van 2011 hebben we input geleverd voor de Tweede Kamercommissie ‘Lessen uit Recente Arbeidsmigratie’. Het beeld wat is ontstaan over de problemen van arbeidsmigranten en de problematiek van arbeidsmigratie in het geheel, is - onder andere door onze bijdrage - verhelderd en duidelijk genuanceerder geworden. We zien dat ook terug in de brief van Minister Kamp aan de Tweede Kamer. Ook onze inzet bij het bezoek van Minister Donner, onder andere aan ons spreekuur bij het Leger des Heils, heeft daartoe bijgedragen.

1.1 Visie en doel

“De stichting stelt zich ten doel de gemeenschap van Midden- en Oost-Europeanen in Den Haag te ondersteunen in het proces om een eigen plek in de Haagse maatschappij te verwerven zodat individuele Midden- en Oost-Europeanen volwaardig en harmonieus kunnen participeren in het maatschappelijk leven in de Haagse regio. Uitgangspunt daarbij is het streven naar een harmonieuze grootstedelijke samenleving”.

Doel daarbij is te komen tot een zo breed mogelijke maatschappelijke dialoog en een hoge graad van gemeentelijke participatie. De stichting ondersteunt de Haagse Midden-Europese gemeenschap bij het vergroten van haar zelfredzaamheid en haar integratie in de stad.

Dit jaar volgden we daarbij de volgende werkwijze:

- Informatie verspreiding en organisatie van activiteiten ter beheersing van de instroom van Midden-Europese arbeidsmigranten en voorkomen van een ongenuanceerde beeld-vorming rond deze nieuwe Hagenaars,

- Het bieden van informatie en advies om misstanden en overlast ten gevolge van de instroom te voorkomen,
- Het bieden van advies en ondersteuning om de voorkomende misstanden op te lossen en bij te dragen aan het oplossen van overlast,
- Het organiseren van trajecten die een positieve integratie van Midden-Europese arbeidsmigranten bevordert.

1.2 Doelgroep

De stichting Den Haag & Midden-Europa richt zich in haar activiteiten op inwoners van de gemeente Den Haag, die van Midden-Europese afkomst zijn. Hierbij gaat het om burgers uit de recentelijk tot de Europese Unie toegetreden landen uit Midden-Europa: Esten, Letten, Litouwers, Polen, Slowaken, Tsjechen, Hongaren, Slovenen, Roemenen en Bulgaren. De Polen en Bulgaren vormen de grootste groep; de Bulgaren en Roemenen een specifieke positie omdat ze een tewerkstellingsvergunning nodig hebben om in Nederland te mogen werken. Door de economische crisis lijkt onze doelgroep zich verder te verbreden; zo komen we in de maatschappelijke opvang ook steeds meer Grieken, Spanjaarden en Portugezen tegen, migranten die net als onze Midden-Europeanen een EU paspoort hebben en dus vrij mogen werken en wonen in Nederland. In voorkomende gevallen ondersteunen we ook deze migranten.

1.3 Bestuur

Het bestuur van de stichting houdt zich bezig met de volgende taken zoals:

- het vormgeven en uitdragen van het beleid van de stichting,
- het zorgdragen voor het functioneren van de stichting en haar medewerker(s),
- het opstellen en in overleg met de gemeente vaststellen van het jaarplan 2012, waarin de activiteiten van het jaar en de werkafspraken met de gemeente zijn vastgelegd,
- het jaarverslag voor 2010 op te stellen alsmede de financiële verantwoording hiervoor te nemen,
- het vertegenwoordigen van de stichting.

De bestuurssamenstelling van de stichting Den Haag & Midden-Europa is gedurende het hele jaar 2011 ongewijzigd gebleven; dit ondanks de pogingen om het bestuur vanuit de doelgroepen te versterken.

Het bestuur bestond uit:
dhr. E. J. Stroes, voorzitter
dhr. T. Jagusiak, plv. voorzitter
dhr. J. Wolters, secretaris/penningmeester
mevr. G. Pauwels
mevr. M. Jaworski
dhr. L. A. van der Linden, Kerkenband

Naast een algemeen bestuur heeft de stichting halverwege dit jaar ook een dagelijks bestuur in het leven geroepen; het dagelijks bestuur bestaat uit:
dhr. E. J. Stroes, voorzitter
dhr. T. Jagusiak plv. voorzitter.
dhr. J. Wolters, secretaris/penningmeester

Conform het schema van aftreden zijn E.J. Stroes en L.A. van der Linden afgetreden en opnieuw benoemd door het bestuur voor een nieuw periode van 3 jaar.

1.4 Personeel

Van de inkomsten die de stichting in 2011 ontving, is ongeveer de helft besteed aan personeelskosten. Hiervoor was het mogelijk 2,4 fte in te zetten. Vanaf 1 januari was mevr. Ewa S. Kijowska als medewerker in dienst voor 32 uur per week. Sinds 1 april is mevr. I. de Koster als bureaucoördinator en begin mei is mevr. M. Spaans als project- en administratief medewerker in dienst gekomen; eerst voor 32 uur/week en in het 4e kwartaal (tijdelijk) 'fulltime'. Begin november is mevr. S. Kaminska als projectmedewerker voor 16 uur in dienst getreden.

De bureaucoördinator van de stichting mevr. I. de Koster voerde de volgende taken uit:

- het coördineren van werkzaamheden / activiteiten van de stichting DHME,
- het coördineren van de uitvoering van het werkplan 2011 van de stichting,
- het opzetten van en rapporteren over de projecten van de stichting,
- het verstrekken van informatie met betrekking tot de stichting,
- het voorbereiden en bijwonen van SDH&ME bestuursvergaderingen.

De andere medewerkers verrichtten de volgende taken:

- het verrichten van de noodzakelijke kantoor en administratieve werkzaamheden,
- het coördineren van uitvoering van onderdelen van het werkplan 2011 van de stichting,
- het coördineren van specifieke projecten en activiteiten,
- het begeleiden van vrijwilligers en stagiaires.

1.5 Vrijwilligers

De stichting heeft een grote kring aan betrokken vrijwilligers. In 2008 heeft de stichting voor het eerst een eigen kader aan vrijwilligers kunnen opleiden tot sleutelfiguren die actief ingezet werden voor het geven van voorlichting in de gemeenschap van Midden-Europeanen in Den Haag en het ondersteunen van de gemeenschap bij het oplossen van haar problemen. Van deze vrijwilligers zijn er inmiddels nog 10 inzetbaar. Verder hebben we in 2011 nog een groep van 16 personen opgeleid tot consulenten; deze kunnen als vrijwilliger of op freelance basis worden ingezet voor het begeleiden van individuele ondersteuningstrajecten. Van deze groep zijn inmiddels nog 20 consulenten inzetbaar. In veel gevallen is het de actieve inzet van vrijwilligers die het mogelijk maakt SDHME activiteiten uit te voeren.

1.6 Kantoor

Het kantoor is gevestigd aan de Torenstraat 172, 2513 BW Den Haag.
telefoon: +31 70 365 8183
fax: +31 70 365 8183
e-mail: info@sdhme.nl; website: www.sdhme.nl

1.7 Samenvatting van de financiële afrekening 2011

Inkomsten	Begroting	Werkelijk
Subsidie gemeente Den Haag – Actieplan MOE-landers	€ 244.000	€ 200.000
Subsidie gemeente Den Haag – Taal in de Buurt	€ 100.000	€ 98.500
Bijdrage voor Inzet NOVA-College	€ 0	€ 17.500
Totaal inkomsten	**€ 344.000**	**€ 316.000**
Kosten		
Personeel	€ 100.000	€ 127.000
Vrijwilligers	€ 20.000	€ 13.500
Kantoor	€ 20.000	€ 16.500
Bestuur en accountantskosten	€ 4.000	€ 14.000
Projecten en activiteiten	€ 200.000	€ 145.000
Totaal kosten	**€ 344.000**	**€ 316.000**

2. COMMUNICEREN

Via voorlichtingsmateriaal, artikelen en ander vormen van communicatie hebben we in 2011 er aan bijgedragen dat mensen in de herkomstlanden een realistischer beeld kregen van de voor- en nadelen van migratie en de risico´s die ze als migrant kunnen lopen. We probeerden daarbij ook uitdrukkelijk de publieke opinie in de herkomstlanden te beïnvloeden omdat daar een onrealistisch positief beeld over migratie bestaat. Daarnaast hebben we bijgedragen aan een positieve beeldvorming van de publieke opinie in Nederland met betrekking tot de Midden-Europese arbeidsmigranten. Door via diverse media en evenementen het beeld dat Hagenaars hebben over de nieuwe inwoners van de stad bij te stellen zodat er meer aandacht kwam voor de positieve bijdragen die zij leveren aan de Haagse samenleving.

2.1 Communicatie in de herkomstlanden

Te veel domineerde naar onze mening nog een veel te positief beeld van de situatie die arbeidsmigranten in Nederland aan zullen treffen. Er was dan ook alle reden voor om stevig in te zetten op communicatie met de herkomstlanden. Ondanks dat hier geen sprake was van een duidelijke campagne hebben we - mede door de politieke situatie – ruime mogelijkheden gehad onze informatie ook in de media goed onder het licht te brengen; niet alleen in Polen maar ook in de andere Midden-Europese landen. Ook hebben we onze ‘website’ vernieuwd en een eigen ‘facebook’ pagina opgestart.

2.1.1. Het beheren van een actieve en informatieve ‘website’.
In 2011 hebben we niet alleen onze eigen ‘website’ vernieuwd, maar ook een positieve bijdrage geleverd aan andere ‘websites’; zoals het bij Poolse migranten zeer bekende www.niedziela.nl en www.polonia.nl

2.1.2. Het opzetten en beheren van 'eigen' sites binnen ‘socialmedia’.
Ook zijn we gestart met een eigen ‘facebook’ pagina , die regelmatig van nieuwe content wordt voorzien; namelijk http://www.facebook.com/#!/IDHEM.nl

2.1.3. Het reageren op berichten op internet-forums in de herkomstlanden.
In voorkomende gevallen hebben we gereageerd op onjuiste informatie op de internet fora in de herkomstlanden. Een van de aanknopingspunten voor deze berichten waren berichten die we op fora van daklozen tegen kwamen over de situatie in de Nederlandse maatschappelijke opvang.

2.1.4. Het informeren van vertegenwoordigers van de media uit de herkomstlanden.
Op een aantal momenten is er contact geweest met media uit de herkomstlanden en ook uit andere West-Europese landen. Een van de aanleidingen voor contact met de media was het bezoek van een aantal adviseurs van de Poolse premier en grote Poolse dagbladen aan Nederland. Aan dit bezoek hebben we actief bij gedragen door deze adviseurs te informeren over de situatie waarin veel arbeidsmigranten uit Polen zich bevinden. Dit heeft een aantal zeer kritische artikelen opgeleverd in de Poolse media. Vervolgens zijn er naar aanleiding van de kamerbrief van minister Kamp ook weer vragen aan ons gesteld door de Poolse media. Een positiever karakter had de aanwezigheid van de Poolse TV bij de Poolse maand in de Haagse Bibliotheek.

2.1.5. Het actief meewerken aan media-uitingen in de herkomstlanden.
In voorkomende gevallen hebben we samen met journalisten straatinterviews afgenomen; onder andere met het Poolse radio station RMF-FM. Ook hebben we, samen met andere organisaties, informatiebijeenkomsten voor media uit de herkomstlanden georganiseerd.

2.2 Communicatie in Den Haag

We hebben in 2011 veel gelegenheid gehad om onze genuanceerde boodschap over Midden- Europese arbeidsmigranten voor het voetlicht te brengen; en we hebben hier ook zeer intensief gebruik van gemaakt. Dit betekende zelf activiteiten uitvoeren, maar ook contact zoeken met de media en burgers in Den Haag. De volgende activiteiten zijn daartoe uitgevoerd:

2.2.1.Het deelnemen/ organiseren van deelname van vertegenwoordigers van de Midden-Europese migranten aan bijeenkomsten en evenementen op wijk en stadsniveau.
We hebben we steun gegeven aan de deelname van Poolse acteurs aan twee theater-voorstellingen voor kinderen in het Laaktheater. Twee keer hebben we bijgedragen aan integratie bijeenkomsten georganiseerd door de Bulgaarse Culturele Vereniging en een keer aan een evenement van de Poolse gemeenschap. Aan bovengenoemde activiteiten namen meer dan 500 mensen deel.

2.2.2.Het organiseren van tentoonstellingen, concerten, of andere culturele evenementen.
In 2011 hebben we drie grotere evenementen mede georganiseerd. Met een eigen expositie namen we deel aan de "Wereldreis door Eigen Stad" in het Nutshuis. Met de Haagse Bibliotheek organiseerden we de Poolse maand; Poolse en Nederlandse bezoekers van de bibliotheek in Segbroek werden geïnformeerd over verschillende culturele en maatschappelijke thema's. Ter gelegenheid van EU-voorzitterschap van Polen organiseerden we het Mini-Symposium 'Culturele Integratie'; met deelname van wetenschappers uit Polen en geïnteresseerden uit Den Haag. De Poolse maand in de bibliotheek Segbroek werd door meer dan 400 mensen bezocht en het Mini-Symposium door 30 mensen.

2.2.3.Het bijdragen aan publicaties over Midden-Europeanen in Den Haag in de media.
Met grote frequentie hebben wij bijdragen geleverd aan de lokale Haagse media. Vooral in de 1e helft van 2011 zijn we vele malen benaderd; onder andere door Radio Discus, Radio FunX, Radio West, TV West, AD Haagse Courant, NRC en Den Haag Centraal.

2.2.4.Het adviseren van partijen die activiteiten met migranten willen organiseren.
In 2011 hebben we de Haagse bibliotheken en het Bureau Discriminatiezaken uitgebreid geadviseerd met betrekking tot deelname van Midden-Europeanen aan hun activiteiten.

3. INFORMEREN

Een belangrijke rol van de stichting is het verstrekken van informatie aan Midden-Europese arbeidsmigranten die al in Den Haag wonen. Wij informeren hen over de regels op het gebied van werken, wonen, gezondheid en samenleven. Door dergelijke informatie in eigen taal beschikbaar te stellen, worden ze minder makkelijk slachtoffer van uitbuiting, misbruik en misverstanden en vinden ze makkelijker hun weg in de nieuwe realiteit. In 2011 hebben we via verschillende kanalen meer dan 3000 Midden-Europeanen actief van informatie voorzien. Het is lastig in te schatten hoeveel migranten via nieuwsbrieven, artikelen en folders door ons bereikt zijn; het zal zeker een veelvoud van deze 3000 zijn.

3.1 Passief informeren

Dit onderdeel van onze activiteiten richt zich op het beschikbaar maken en bereikbaar houden van informatie die essentieel is voor arbeidsmigranten. In het algemeen geldt dit voor informatie in de eigen taal; daarbij wordt rekening gehouden met de cultuur, achtergrond en referentiekaders van de migranten. Om de informatie beschikbaar en bereikbaar te houden, voerde de stichting de volgende activiteiten uit:

3.1.1 Het handhaven van een uitgebreide 'website' met daarop informatie over zaken die van belang zijn voor arbeidsmigranten.

Onze website was het afgelopen jaar enige tijd niet te raadplegen. Dit kwam door het feit dat onze eerste domeinnaam uitviel en we vervolgens een nieuwe domeinnaam hebben moeten aanschaffen. Gelukkig konden we toen gebruik maken van de 'website' van het weekblad Niedziela, waardoor de informatie grotendeels beschikbaar bleef.

3.1.2 Het handhaven van een wekelijkse informatietelefoon om zodoende antwoord te geven op vragen over het verblijf van Midden-Europese migranten in Den Haag.

De informatietelefoon was, met uitzondering van de zomervakantieperiode, het hele jaar bereikbaar op dinsdag, woensdag en donderdag van 19:00 tot 21:00 uur. Het spreekuur werd twee maal wekelijks in het Pools en één maal per week in het Bulgaars gehouden. Een aantal malen is er in het Poolse weekblad Niedziela geadverteerd.

3.1.3 Het opzetten van een e-mail informatie service voor het beantwoorden van vragen van arbeidsmigranten over hun verblijf in Nederland.

We hebben in totaal 700 vragen per mail beantwoord. Het betrof veelal huisvestings-, werk- en gezondheidsaangelegenheden.

3.1.4 Het opzetten en uitgeven van een tweewekelijkse e-mail nieuwsbrief om antwoord te geven op vaak voorkomende vragen in voor arbeidsmigranten relevante talen.

We hebben in totaal 8 edities van de nieuwsbrief verzonden aan ons adressenbestand; een bestand van meer dan 500 migranten. De nieuwsbrief werd ook onder onze vrijwilligers en professionals verspreid. Vooral de nieuwsbrief over de aan dakloosheid gerelateerde risicosituaties vond gretig aftrek.

3.1.5 Het opzetten van een speciale Midden-Europese arbeidsmigranten desk bij de expat-desk van de gemeente.

Op 14 april vond de feestelijke opening plaats van het informatie loket 24 in het Atrium; dit loket is iedere donderdagavond tussen geopend. Zie ook het hoofdstuk Adviseren.

3.2 Actief informeren

Als mensen zelf actief op zoek gaan naar informatie is het vaak al te laat. We proberen dan ook de arbeidsmigranten op die plekken in de stad te bereiken, waar zij te vinden zijn. Op deze plekken hebben we, in samenwerking met andere organisaties, de doelgroep Midden-Europeanen weten te benaderen voor deelname aan informatiebijeenkomsten of algemene informatie aan hen verstrekt.

3.2.1. Het verspreiden van informatie via de Haagse media van Midden-Europeanen.

In het Poolse weekblad Niedziela plaatsten wij 8 keer uitgebreide artikelen over zaken die voor migranten van belang zijn. In het afgelopen jaar zijn van onze hand artikelen verschenen over; het Nederlandse onderwijssysteem, verzekeringen, malafide werkgevers, het werk van de vakbonden, juridische steun, politie, sociale verzekeringen en seksueel overdraagbare aandoeningen (SOA).

3.2.2. Het verspreiden van informatie via de verschillende ontmoetingsplekken van Midden-Europeanen; met tenminste 10 doelgerichte acties.

Via een aantal thematische bijeenkomsten, na de zondagse kerkgang in het door ons ondersteunde Poolse koffiehuis, via onze groepen Taal in de Buurt en via bijeenkomsten bij de Bulgaars orthodoxe kerk hebben we 1200 mensen doelgericht weten te bereiken en zo nodig weten te informeren.

3.2.3. Het organiseren van 20 informatiebijeenkomsten voor migranten in Den Haag.

In totaal hebben we 23 informatiebijeenkomsten georganiseerd; in totaal werden zo 500 mensen bereikt. De informatiebijeenkomsten hadden betrekking op diverse thema's; zoals werk en wonen. In het buurthuis de Lijsterbes kwam de door ons gesteunde groep van Poolse moeders wekelijks bij elkaar en spraken o.a. over de opvoeding van hun kinderen.

3.2.4. Het organiseren en opzetten van 2 spreekuren voor Midden-Europese arbeidsmigranten bij uitzendbureaus en op woonlocaties.

Doordat de geplande woonlocaties nog niet gerealiseerd zijn, heeft deze activiteit niet plaatsgevonden. Momenteel zijn we met de gemeente in gesprek over het organiseren van een spreekuur op een woonlocatie. In de 1^{e} helft van 2011 is een spreekuur ingericht bij een advocatenkantoor waar we intensief mee samenwerken; het spreekuur is bemenst door een van onze vrijwilligers.

3.2.5. Het werven van tenminste 200 Midden-Europeanen voor activiteiten in de stad.

Deze activiteit heeft wat minder op de voorgrond gestaan. Toch denken we dat door onze doorverwijzingen meer Midden-Europeanen de weg hebben gevonden naar Nederlandse instellingen en organisaties.

4. ADVISEREN

In 2011 konden we voor het eerst optimaal gebruik maken van ons netwerk consulenten. De 26 consulenten ondersteunden op vrijwillige basis arbeidsmigranten bij de problemen die ze ondervonden. Via spreekuren op verschillende locaties in Den Haag en bij de maatschappelijke opvang werd ondersteuning geboden. Daarnaast werden arbeidsmigranten ook meer intensief - op persoonlijke basis - geholpen door onze consulenten. In totaal hebben we via deze kanalen ongeveer 950 personen ondersteund. Bij de spreekuren werd intensief samengewerkt met: CNV, de Johan de Witt Scholengroep (locatie Hooftskade), het VaderCentrum Laak, de Stichting MOOI, het Leger des Heils, de Kessler Stichting en de Politie Haaglanden.

4.1 Spreekuren

Begin 2011 kende Den Haag drie spreekuren voor reguliere arbeidsmigranten en een in de maatschappelijke opvang. In de loop van 2011 werd dit aantal verder uitgebreid met een extra spreekuur in de maatschappelijke opvang en een centraal spreekuur in het Atrium (het zogenaamde loket 24). Verder ontstond er een specifiek juridisch spreekuur in samenwerking met een advocatenkantoor. In de meeste gevallen betrof het spreekuren die op een bepaalde dag ´s-avonds werden gehouden. Ook kwam er een spreekuur voor Midden-Europese leerlingen op de locatie Hooftskade van de Johan de Witt Scholengroep

4.1.1. Handhaven en uitbreiden van het spreekuur bij het Leger des Heils op de Barbaraweg en het van daaruit naar behoefte en mogelijkheid organiseren van eventuele begeleide repatriatie.

In de loop van 2011 hebben we het spreekuur bij het Leger des Heils substantieel uitgebreid; in totaal werden aan 187 personen assistentie geboden. Daarnaast werd een spreekuur opgezet bij het passantenverblijf bij de Kessler Stichting; hier konden 40 personen geholpen worden. Daarbij moet worden opgemerkt dat de consulten soms dezelfde personen betroffen; onder deze groep spreekuur gebruikers is er een grote behoefte om hun verhaal te kunnen doen. Niet altijd resulteerde onze interventies in het oplossen van de gesignaleerde problemen. Dit wordt vooral veroorzaakt door het feit dat de meerderheid van de personen die gebruik maakt van de maatschappelijke opvang een meervoudige problematiek heeft. Interventies vanuit de maatschappelijke opvang resulteerde in 8 repatriaties en 23 terugkeren naar woning en werk. Onze inzet is vanaf 1 november 2011 omgezet in een nieuw project dat zich gaat bezighouden met het ondersteunen van mensen uit de opvang naar nieuw werk. Deelnemers aan dit project worden intensief begeleid naar werk en woning; in 2 maanden tijd wisten wij 28 mensen uit de situatie van dakloosheid te halen en terug te laten keren naar werk. Verder is samen met de gemeenten Den Haag en Utrecht contact gelegd met de Poolse organisatie Barka, die in Londen succesvol Poolse dak- en thuislozen heeft gerepatrieerd. Vanaf begin 2012 zal deze organisatie in Den Haag begeleide repatriëringen gaan uitvoeren.

4.1.2. Het opzetten van een netwerk van consulenten die inzetbaar zijn bij spreekuur faciliteiten en het organiseren van tenminste twee netwerkbijeenkomsten specifiek voor deze groep.

Voor de spreekuurconsulenten hebben we in april en oktober netwerkbijeenkomsten georganiseerd waar consulenten met elkaar kennis konden uitwisselen. Verder hebben we ze actief ondersteund met kennis en informatie.

4.1.3. Het bijdragen aan het opzetten van een dekkend netwerk van spreekuren in de voor Midden-European belangrijke wijken en het handhaven van kwalitatief hoogwaardig advies in Den Haag.

Met de opzet van het spreekuur in het Atrium werd onze wens om een spreekuur in het Haagse centrum op te zetten, gerealiseerd. Ook kwamen er spreekuren in de stadsdelen Segbroek (Regentes/Valkenbos en Rustenburg/Oostbroek) en de Laak. Het spreekuur bij de Bethelkapel (Segbroek) is in de loop van het jaar komen te vervallen. Het netwerk is op dit moment redelijk dekkend, maar de behoefte aan spreekuren is blijvend groot gebleken. In het algemeen is het zo dat de spreekuren niet in staat zijn aan alle hulpverzoeken te voldoen. Onze vrijwilligers op de spreekuren behandelden gemiddeld 10 gevallen per sessie. In totaal zijn er op deze wijze 750 mensen geadviseerd; ongeveer 650 keer werd er een passende oplossing gevonden. In 2011 is de stichting een samenwerking met CNV aangegaan waardoor op de spreekuren kennis op het gebied van arbeidsrecht kon worden ingebracht.

4.1.4. Het verbeteren van de toegang tot spreekuren en advisering voor alle Midden-Europese arbeidsmigranten.

In samenwerking met een Haags advocatenkantoor realiseerden we een extra vorm van dienstverlening aan de doelgroep. Via het juridisch spreekuur werden vooral gevallen van huisjesmelkerij aangepakt. Het juridisch spreekuur behandelde gemiddeld twee gevallen per week; veelal mondden die uit in lange procedures. In totaal werden 20 van dergelijke gevallen ter hand genomen. Vanaf augustus 2011 houden we een leerlingen spreekuur op het NOVA-College (Hooftskade) voor leerplichtigen uit Midden- Europa. In 1^{e} instantie 16 uur per week maar na de herfstvakantie zelfs 24 uur per week. In totaal werden via dit spreekuur 50 leerlingen en hun families ondersteund.

4.2 Ambulante advisering

Door het steeds beter dekkende netwerk van spreekuren, de steeds grotere bekendheid van de consulenten, en de steeds betere contacten met allerlei Haagse instellingen maakten steeds meer arbeidsmigranten met meer complexere problematiek gebruik van onze dienstverlening. De oorzaak van een hele serie van problemen is vaak volledige onbekendheid met Nederlandse instellingen en regelgeving.

4.2.1. Verder uitbreiden van het team van consulenten door het opleiden van een nieuwe groep van 10 consulenten.

Ook dit jaar hebben we een nieuw team van consulenten opgeleid. De trainingen vonden plaats in het 2^{e} kwartaal 2011. In totaal hebben we 16 nieuwe consulenten opgeleid. We zien dat het opzetten en uitvoeren van trainingen voor ons van essentieel belang zijn. Voor de consulenten is de opleiding een bijdrage aan hun ontwikkeling, waardoor het ook voor hen makkelijker wordt om werk te vinden. Ze leren de sociale kaart van Den Haag goed kennen en maken kennis met de Nederlandse regels op het gebied van werken, wonen en gezondheidszorg. Door de opgedane kennis hebben we te maken met een continue doorstroom van vrijwilligers; jaarlijks trainen is dan ook een noodzaak om het vrijwilligersbestand op niveau te houden. Ook is er een nieuwe cursus voor politie vrijwilligers van start gegaan; voor deze training hebben zich 13 vrijwilligers aangemeld.

4.2.2. Het handhaven van het huidige consulenten netwerk door het organiseren van tenminste 4 consulenten netwerk bijeenkomsten.

Ook dit jaar hebben we weer vrijwilligersbijeenkomsten gehouden voor onze consulenten. Tijdens deze bijeenkomsten informeerden medewerkers en bestuur van de stichting de consulenten over de actuele gesignaleerde problematiek, de voortgang van de projecten van de stichting en nieuwe ontwikkelingen. Dit jaar waren er vier bijeenkomsten; met gemiddeld 20 deelnemers per bijeenkomst.

4.2.3. Het inzetten van de consulenten op tenminste 200 individuele advies trajecten en deze trajecten diepgaand analyseren en registreren.

In 2011 hebben we, via het direct ondersteunen van migranten in zeer moeilijke situaties, in totaal 160 personen ondersteund. Dit ging veelal om extreem moeilijke gevallen; zoals een door een huisjesmelker op straat gezette familie (twee ouders en kinderen). Andere voorbeelden zijn: een zwaar verslaafde man die in het ziekenhuis terecht kwam daar overleed en vervolgens hier zonder familie begraven werd of een jonge vrouw die om medische redenen naar Polen getransporteerd moest worden. Overigens vergen sommige gevallen aanzienlijk meer dan de 5 vrijwilligersuren die wij voor dergelijke interventies beschikbaar hebben.

4.2.4. Het beschikbaar stellen van consulenten aan de gemeentelijke diensten.

In samenwerking met de GGD voeren we jaarlijks, tijdens de winteropvang, een enquête uit onder dakloze arbeidsmigranten. Verder is er een aantal keer samengewerkt met de politie Haaglanden, basisscholen en Algemeen Maatschappelijk Werk.

4.2.5. Het beschikbaar stellen van consulenten als sociaal conciërges.

Deze taak is opgeschort en heeft dan ook niet plaatsgevonden.

4.2.6. Het actief opzetten van trajecten waarin samen wordt gewerkt met de gemeentelijke diensten.

In het kader van 'de aanpak van overlast' hebben we gepoogd samen te werken met de dienst Stedelijk Beheer. Dit is uiteindelijk niet gebeurd omdat ondersteuning door een externe partij tijdens woninguitzettingen niet wenselijk werd geacht. Wel hebben we ons ingespannen om ondersteuning op basisscholen voor elkaar te krijgen; deze activiteit loopt nog.

5. INTEGREREN

Naast informatie- en adviesverstrekking hebben we de gemeenschap van Midden-Europese arbeidsmigranten ook steun geboden bij hun daadwerkelijke integratie in de Haagse gemeenschap. Voor ons betekende dat ten eerste dat we migranten de mogelijkheid boden de Nederlandse taal te leren maar ook dat we hen in staat stelde hun maatschappelijke positie in Nederland te verbeteren. Verder boden we hen de gelegenheid om van andere migranten te leren in eigen kring en de eigen cultuur te tonen aan andere inwoners van Den Haag.

5.1 Integratie activiteiten

In 2011 liepen er drie cursussen in het kader van het programma Taal in de Buurt (TidB); TidB 2 van oktober 2010 tot juli 2011, TidB 3 van februari 2011 tot mei 2012 en TidB 4 van oktober 2011 tot juni 2012. Naast het taalonderwijs organiseerden we een cursus 'Sollicitatie en Werk vinden' en een cursus 'Kijk op Kerken'; deze laatste in samenwerking met de Kerkenband Den Haag-Warschau.

5.1.1 Het beheren en handhaven van de huidige groepen van Taal in de Buurt.

De groep TidB 2 begon met 7 cursusgroepen en 126 cursisten; in 2011 hebben 76 cursisten (= 60%) de cursus succesvol afgerond.

5.1.2 Het werven van tenminste 150 nieuwe deelnemers voor Taal in de Buurt.

Begin 2011 hebben we opnieuw geworven voor de start van nieuwe groepen Taal in de Buurt. Dit resulteerde in een totaal aantal van 200 nieuw geworven cursisten.

5.1.3 Het opzetten van nieuwe cursussen Taal in de Buurt.

De werving resulteerde in twee nieuwe cursussen. TidB 3 startte aanvankelijk met 4 groepen en 90 deelnemers en TidB 4 had bij aanvang 4 groepen en 110 deelnemers. TidB 3 en 4 lopen nog en hebben op dit moment te samen 120 deelnemers.

5.1.4 Het opzetten van tenminste 3 nieuwe trajecten die resulteren in betere integratie van Midden-Europeanen, o.a. in samenwerking met de kerken in de stad.

We hadden gepland drie nieuwe trajecten op te starten in 2011, maar hebben slechts 2 trajecten kunnen uitwerken. De cursus 'Sollicitatie en Werk vinden' had in totaal 19 deelnemers; via de cursus leerden zij sollicitatiebrieven schrijven en een sollicitatie gesprek voeren. Deze cursus was speciaal bestemd voor hoger opgeleide Midden-Europese arbeidsmigranten om hen te helpen beter aansluiting te vinden bij de Nederlandse arbeidsmarkt. Verder werd in aanvulling op het taalonderwijs de workshops 'Kijk op Kerken' aangeboden; doel van dit traject was om de in meerderheid Katholieke of Oosters-Orthodoxe Midden-Europeanen een idee te geven van de Nederlandse kerkelijke cultuur en ze inzicht te geven in hoe de Nederlandse kerken tot op heden de volkscultuur beïnvloeden.

5.2 Faciliteren van integratie

Ook andere Haagse organisaties hebben zich ingezet voor integratie en het vergroten van de integratie mogelijkheden van de nieuwe Hagenaars in Den Haag. Scholen zien een steeds grotere instroom van leerlingen uit de Midden-Europese landen. Eind 2011 zijn we contact gaan opnemen met scholen. In de loop van 2011 hebben we reeds medewerkers van het AMK en het schoolmaatschappelijk werk verteld over de specifieke problemen waarmee Midden-Europese kinderen te maken hebben of krijgen. Daarnaast hebben we mee gedacht over nieuwe vormen van inburgering. En we hebben actief mensen, als ze in aanmerking kwamen voor inburgering, doorverwezen. Ook ondersteunden we actief de initiatieven die Midden-Europeanen zelf ontplooiden.

5.2.1 Het ondersteunen van het maatschappelijk initiatief van de Midden-Europese doelgroep, zoals culturele, sport en sociale activiteiten.

We ondersteunden een groep van hoofdzakelijk Poolse moeders (de ´Vrolijke moeders´) die elkaar hielpen en informeerden over het wonen, leven en opvoeden in Nederland. Verder hebben we steun verleend aan het ´Poolse Koffiehuis´; hier ontmoetten 40 tot 50 Polen elkaar op zondag na de kerkdienst en bespraken daar met elkaar hun situatie als migranten in Nederland. Bovendien hebben we steun geboden aan de Bulgaars Culturele Vereniging; een vereniging van Bulgaars Orthodoxe Bulgaren die bij hun kerk een aantal bijeenkomsten hielden om met elkaar kennis uit te wisselen en de eigen cultuur te beleven.

5.2.2 Werven van tenminste 200 deelnemers aan verschillende vormen van opleiding en onderwijs.

Het precieze aantal mensen wat we hebben kunnen doorverwijzen, is moeilijk vast te stellen. Op basis van de gegevens van het TidB 2 weten we dat 55 deelnemers zijn door gestroomd naar een nieuw taaltraject of naar de inburgering.

5.2.3 Het in contact brengen van tenminste 400 Haagse Midden-Europeanen met instellingen die geïnteresseerd zijn in hun deelname en vise-versa.

Een van de belangrijkste acties op dit gebied waren twee acties in samenwerking met de Stichting BOOG. Een speciale bijeenkomst voor Bulgaren waarop 80 Bulgaren aanwezig waren en een Buurtfestival in Rustenburg-Oostbroek waar ongeveer 80 mensen waren.

5.2.4 Het adviseren van instellingen in de stad in het benaderen en werken met de Midden-Europese doelgroep.

We hebben van verschillende kanten verzoeken om advies gehad: zoals

Gemeente Den Haag	Algemeen Maatschappelijk Werk	Jeugd Informatie Punt
Stadsdeel Segbroek	Leger des Heils	Bureau Discriminatiezaken
Politie Haaglanden	Kessler Stichting	Den Haag ´Op Maat´
GGD Den Haag	Stichting MOOI	Johan de Wit Scholengroep
Ziekenhuis Leyenburg	Stichting VOOR	Diamant College
Centraal Coördinatie Punt	Stichting BOOG	Tweede Kamercommissie

6. STEDELIJKE COÖRDINATIE

Het afgelopen jaar hebben we natuurlijk actief deelgenomen aan het breed-overleg MOE-landers. Dit overleg vormde voor ons een uitstekend aanknopingspunt om zicht te houden op de problematiek gerelateerd aan de doelgroep. Ook bood het ons de mogelijkheid met verschillende partijen de activiteiten en maatregelen af te stemmen. Gezamenlijk met het breed-overleg MOE-landers werd de voortgang van het vastgestelde plan van aanpak bewaakt en werden nieuwe acties op stedelijk niveau ingezet. Aanvullend namen we actief deel aan de Werkgroep 'Werk en Terugkeer', die soms zelfs wekelijks bijeenkwam om de voortgang op het gebied van Midden-Europeanen in de maatschappelijke opvang aan te pakken.

Verder onderhielden we natuurlijk warme contacten met de Ambassades van de Midden-Europese landen, de Midden-Europese kerkgemeenschappen en de Midden-Europese middenstand in de stad. Hierdoor behielden we een goed beeld van wat er binnen de gemeenschappen leefden. We hebben eveneens deelgenomen aan diverse landelijke, regionale en gemeentelijke symposia rond arbeidsmigratie en integratie. Voorts hebben we intensief genetwerkt met vergelijkbare steunpunten in Eindhoven, Oss, Schiedam, Bollenstreek, Rotterdam en Amsterdam en de nationale netwerken van Midden-Europeanen.

Het is duidelijk dat onze stichting een leidende positie is gaan innemen in de stedelijke coördinatie als het gaat om Midden-Europese arbeidsmigranten. De basis daarvoor is de door de stichting opgebouwde kennis van de culturen en talen van de specifieke doelgroepen binnen deze bevolkingsgroep. Het streven was en is dan ook niet zo zeer om zelf alle activiteiten te ondernemen maar vooral om andere organisaties in de stad te ondersteunen bij het ontwikkelen van aanbod voor de Midden-Europese doelgroep. Het streven blijft daarbij te komen tot een kwalitatief hoogwaardig aanbod met een breed maatschappelijk draagvlak en een duidelijke en verregaande integratie van de doelgroepen in de stad.